

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI
EGYLET TULAJDONÁ.
TELEFON: 158 SZÁM.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET, AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ EGYLET
ÉS A „HANGYA” KÖTELEKÉBE TARTOZÓ SZÖVETKZETEK HIVATA-
LOS KÖZLÖNYE. — MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ HIVATAL
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10. SZÁM.
TELEFON: 158 SZÁM.

Az E. G. E. alapító tagdíja 2000 lel, rendes
tagdíja évi 100 lel, kispapok és tisztviselők
részére 50 lel. A tagok az Erdélyi Gazdát
300 100 lel pótdíj ellenében kapják. 1924

A lapfelfüggyelő bizottság felfüggyelete mellett felelős szerkesztő és kiadó:

TÖRÖK BÁLINT
AZ E. G. E. TITKÁRA

Előfizetési díj nem tagok részére:

Egy évre 250 lel Negyed évre 75 lel
Fél évre 125 lel Egyes szám 5 lel

Az E. G. E. a kártalanítások a heremag forgalom érdekében.

Lapunk április hó 27-iki számában közöl-
tük az E. G. E. feliratát a kisajátított birtokok
árának kifizetése ügyében, amely f. hó elején
került benyújtásra a kisajátítási központi pénztár
(Casa de cooperative și inproprietăre) elnökénél
Peirini földművelésügyi főigazgatónál, Mihályi
Tivadarnál az egységesítő bizottság elnöké-
nél stb.

A felirat benyújtásával kapcsolatosan rész-
letes megbeszélések folynak a kártalanítás ügyé-
ben és az illetékes tényezők részéről is az a
vélemény nyilvánult meg, hogy a kérdéses
rendeletben foglaltak a hatóságok szempontjá-
ból sem foglalják magukba a kérdésnek kívá-
natos rendezését illetőleg elintézését, egyttal
ígéretet kaptunk arra vonatkozólag, hogy a
dolog újabb tanulmányozás tárgyává lesz téve.

Egyidejűleg lett benyújtva a földművelés-
ügyi minisztérium illetékes osztályánál a vető-
mag forgalomra vonatkozó következő felirat:

Miniszter úr! A Monitorul Oficial 1924.
április hó 22-iki száma közli a takarmánynövé-
nyek forgalmára vonatkozó törvényt; ezzel
kapcsolatban bátrak vagyunk a Miniszter úr
figyelmét felhívni egy pár olyan körülményre,
amely a törvény szövegezése alapján téves
magyarázásra vezethetne és a tervezett jó intenci-
ókkal ellenkező eredményt szülne és amelyek
a végrehajtási utasítás során helyreigazíthatók
volnának.

A jelzett törvény célja az aranka vesze-
delme ellen való védekezés. Ennek követke-
ztében a törvény első szakaszának intézkedése
szerint a lóhere és lucerna magon kívül a
pillangósak és pázsitfélék családjába tartozó
növények magvai is ellenőrzés alá vétetnek,
csiraképeség és arankára való tisztaság szem-
pontjából. Bár az ellenőrzés kiterjesztése első
pillanatra kívánatosnak látszik, mégis a pillan-

pósak magvai forgalmának korlátozása, tekin-
tetlen arra, hogy egy éves takarmány növények
és így ott az aranka veszedelme kevesebb,
főleges megszorítás volna, ami pedig a fű-
félék magvának korlátozását illeti, ez kevés fű-
mag termelőink szempontjából hátrányos volna
és talán főleges is, miután a fűféléknél az
aranka veszedelme mérsékelt.

A jelzett törvény a felsorolt magvak for-
galmát a magvizsgáló állomások ellenőrzéséhez
kötí és ezeket csakis leplombozva engedni for-
galomba hozni, ez a korlátozás bár elvben a
magkereskedelemre kiterjesztve helyes lehet,
gyakorlatilag azonban kivitele igen nehézkes
lesz, mert a kereskedelem az apró tételek
leplombozásához nincs felkészülve.

Nagyon körülményes és hosszadalmas
eljárás ami a lóhere és lucernamag termelést a
visszasüllyedés veszedelmével fenyegeti, az hogy
a termelőknél sem lehet megvizsgálatlan magot
a kereskedőnek eladni, hanem mindenkinek
a magvizsgáló állomások ellenőrzését kell kérnie.
Eltekintve attól, hogy ez a vizsgálat a termelők
székhelyén tekintettel azoknak nagy tömegére
technikailag megfelelő időn belül keresztülvi-
hetetlen, emellett olyan költséget róna a gaz-
dákra, ami a magot aránytalanul megrágítaná.
Erdélyben a lucerna illetőleg a lóheremag ter-
meléssel igen kiterjedt mértékben foglalkoznak,
nemcsak a nagyobb birtokosok, hanem a kisebb
gazdák is termelik a jelzett magvakat, kisebb
mennyiségben is, mindezeket a termelőket a
termelés helyén felkeresni és magkészletüket
a cséplési időtől, ami rendszeren késő ősszel
vagy télen van a forgalombahozatal idejéig azaz
a tél végéig átvizsgálni és leplombázni a viz-
sgáló állomások kevés száma és mai személyzeti
létszámával tehetetlen. Ennek következménye
az lenne, hogy a gazdák kellő időben nem
tudják a magot a kereskedőhöz juttatni, viszont
az sem tudja ellátni a gazdaközönséget ideje-
korán maggal. A gazdaközönség kérelme tehát
az volna, hogy magját a kereskedőnek nyers

Eredeti CHAUDOIR- féle
Vermorel szőlőpermetezők.

Ara tagok részére:

(a dollár mai értéke mellett)

ab raktár Kolozsvár — — Lei 950—
bérmentve bármely posta-
állomásra — — — — — , 1000—

Főlerakat és széthűlési hely:

az E. G. E. géposztályánál,

HANN és Társa

99%-os I/a rézgalic és Raffia-háncs a leg-
jobb minőségben és legolcsóbb napi árban

állandóan raktáron!

CLUJ—KOLOZSVÁR

Str. Regina Maria 11.

Sürgöncim: HANNCOMP. Telef. 2—36.

„Fordson Tractor”-ok

Személy- és teherautók, autó alkatrészek,
mindenféle gazdasági gépek megtekinthetők
és beszerezhetők a

„PERRY” cégnél. Cluj, Strada Regina Maria
No. 2. CND Telefon 999. szám

állapotban is eladhassa és csak az esetben kelljen a magot megvizsgáltatnia, ha azt közvetlenül termelőnek adja el, a kereskedő pedig feltétlenül kerüljön ellenőrzés alá, mindez azonban csak a magvizsgáló állomások megfelelő szaporítása és a személyzet létszámának felemelésével volna megvalósítható.

Kérjük Miniszter Urat szíveskedjék ezeket a körülményeket megfontolás tárgyává téve a végrehajtási utasítás megszerkeztése során a gazdaközönség kívánalmainak eleget tenni.

Illetékes helyen a feliratot tanulmányozás tárgyává téve kilátásba helyeztetett, hogy a végrehajtási utasítás elkészítésénél a feliratban foglalt szempontok szemelől lesznek tartva.

Gyomok irtása réteken és legelőkön.

Irtá: dr. Bittera Miklós.

II.

A védőnövénnyel való vetés amennyire hasznos, olyan káros lehet, mert levegőt, világosságot és táplálóanyagot vonva el, a réten elgyomosodást okozhat. Mindenesetre ritkán kell vetni és mihelyt megdül, lekaszálni.

A trágyázásnak is megfelelőnek kell lenni, mert ha nem az, az elgyomosodást elősegíti. (Nem sablonos, receptszerű.) — Trágyalé, hígtrágya, komposzt, esetleg (ha jut) porhanyó istállótrágya igen megfelel, valamint nitrogénben gazdag szennyvizek kiöntése is rendszerin előnyös, de már nitrogénben bővelkedő talajon elgyomosodásra vezethet. Tulságosan bő nitrogéntrágyázás a réteken medvetalp, baraboly, acat, stb. a legelőkön oroszlánfog, ludhúr, csibehur, egynyári perje, széles levelű útifű tömeges megtelepülését segíthette elő. Mindezeket a trágyaszereket, valamint az esztenázást is, csak a szükség szerint hosszabb-rövidebb időközökben (áteresztő, tevékeny talajon gyakrabban), szabad alkalmazni és azonnal abbahagyni, mihelyt káros hatásuk mutatkozik.

Az éretilen istállótrágyában sok, még csirázóképes réti gyommag van, míg ezek egy része a porhanyóban elpusztult. A polyva és murva kihordása veszedelmes, mert közte sok acatmag lehet. A martilapu magját gyakran márgázással terjesztik, ha ezt olyan helyről vették, ahol a dúsán tenyészik.

Nedves talajú területeket előbb földösleges vizüktől kell megszaadítani (alagcsővezetni) különben az ilyen viszonyokat kedvelő gyomoktól megóvni nem lehet.

A létesített gypet állandóan ápolni kell. Minden növény élettartama korlátolt, az idejében kaszált réten, jól kihasznált legelőn pedig magról fel nem ujlhatnak. Így legelőjebb azok szaporodása van biztosítva, amelyek vegetatív uton terjednek. De még az ilyen fűveknél is elpusztulnak az idősebb részek, úgy, hogy a rét idővel kiritkul, rajta gyomnövények telepedhetnek meg. Állandó legelőn és kaszálon ezért időszakonként felül kell vetni. (Erre Németországban külön vetőgépek is vannak. Lehet a magot befogasolni, vagy komposzt szórás előtt kézzel elvetni).

Okszerű legelőgazdálkodás mellett csak bujafoltokon érlelhetnek a fűvek magot. Ha ezeken nemes növények teremnek, meg kell hagyni, mert úgy a felujulás (maghullással) biztosítva van. Sokszor azonban a bujafoltokon gyomnövényeket, vagy legalább is értéktelenebb fűveket találunk. Ilyenkor ezeket virágjukban le kell kaszálni, hogy ne szaporodjanak.

Fogasoláskor az eszközzől letisztított részeket el kell távolítani (elégetni, átfagyni engedni), mert ebben is sok gyommag van.

Ha átázott talaju réten sekerek járnak keresztül és ezek felvágják, vagy bármely más ok miatt a gypeszőnyeg megsérül, azonnal felül kell azt vetni nemes fűvek magjával, mert különben ott gyomok ütnék tanyát.

Vakondturások és hangyabolyok is olyan helyek, ahol a gyomnövények megvetetik a lábukat. Azért ezeket kora tavasszal mindig el kell rétygáluval egyengetni, fűmaggal felülvetni és lehengerezni. Ha kedvezőtlen időjárás késlelteti a széna behordást, a gyp a boglyák alatt kiveszhet. Hogy itt gyomok ne telepedhessenek meg, a kopasz helyeket fell kell lazítani, fűmaggal bevetni és lehengerezni.

Az elgyomosodás oka lehet az is, hogy tömegesen fellépő egerek, vagy talajlakó rovarlárvák elpusztítják helyenkint a gypet. Ezt megakadályozandó, az irtási eljárások megtétele után a kivessztett részeket felül kell vetni.

Igen rövidre lekaszált réten, vagy erősen lerágott, állatokkal tulterhelt legelőn is kipusztulhat a fűvek egy része, melyek helyét gyomok foglalják el. Elősegíti a gyomok terjedését az is, hogy ha az állatok késő őszig járják a legelőt. Nedves talajon letiporják a fűvet.

Különösen ki vannak téve az elgyomosodás veszedelmének az olyan legelők, amelyeket kizárólag lovak járnak, mert ezek a fűvet helyenkint ismételt apróra lerágják, ürüléküket pedig mindig egy helyre vetik. Jobb ha a lovak és a marhák felváltva használják a legelőt és az utóbbiak vannak tulsúlyban.

Az olyan út és legelő megjavításának, amelyen a gyomok már nagyon elhatalmasodtak, legbiztosabb és legegyszerűbb módja a feltörés, azután megfelelő talajelőkészítés (ismételt kapásnövény termelés stb.), kielégítő trágyázás után új gyp létesítés célszerűen összeválogatott fűmagkeveréssel. Ennek azonban akadálya az, hogy drága (magas fűmag árak, munkaköltség, stb.) és hozadalmas, sok gazdaság nem is tudja a felújítás ideje alatt réjének és legelőjének termését nélkülözni.

Sokszor nem is kell feltörni a rétet, hanem elegendő (az utóbbi időben többnyire elhanyagolt) alagcsővezési berendezések helyrehozatala, megfelelő trágyázás, gondos ápolás, nemes fűvek magjával való bőséges felülvetés és a gyomok, valamint az értéktelenebb fűvek háttérbe szorulnak. Ezzel az eljárással azonban csak a kevésbé makacsabb természetű gyomok irtathatók. Már a káka, acat, zsurló, őszi kikerics, gyp nápic, martilapu vagy a útifű, amelyek

eleinte föltonkint lépnek fel, csak gyökeresebb eljárással pusztíthatók ki.

Amíg ezek csak kis területeket lépnek el, vagy szórványosan lépnek fel, legbiztosabb őket felázott talajból gyökerestől kitépni. Ez tervszerűen inkább csak a kis üzemekben vihető keresztül, de bizonyos mértékig nagyobb területeken is megvalósítható. (Pásztorok, csöszöknek mocsnyalőködös bottal kell járni, időnkint 1—2 napig másként nem foglalkoztatható állandó munkásokat a rétre küldeni, öregeket és iskolai szünetben gyermekeket kiküldeni stb.)

Ha a gyomlálást nem győzzük, segíthet a gyakori és virágzás elején való lekaszálni. Így az egy- és két éves gyomok hamar kipusztulnak, de lassankint az évelők (acat) is kivessznek, egyrészt mert legalább maghullással nem szaporodhatnak, másrészt mert zöld részeit elvesztve assimilációs tevékenységük akadályozva van, idővel a fő kigyengül. A kézi kanál jobban megfelel e célra, mint a gép, mert mélyebben vág.

Leves, puha, széles levelű gyomok bőséges kaitit vagy mésznitrogén ráhíntéssel irtathatók. (Harmaton végzendő). Így pusztítható a káka is, de előbb le kell azt kaszálni.

Egyébként a mesterséges trágyaszerektől különös gyomirtó hatást nem várhatunk, csak annyiban, hogy az értékes növényeket erősítik.

Az a nézet, hogy a mezei zsurló elpusztul, ha konyhasót hintenek rá, tévesnek bizonyult.

A sóska irtására a meszeztést ajánlják, de az még a közömbösségig meszeztett talajon is megél.

Kutyatippán és venyige nápic kifejezetten a savanyu talajok gyomnövényei. A nemesebb réti fűvek, valamint a fehérhere és más értékes pillangósvirágúak olyan talajokon diszlenek, amelyek felső 10 cm. rétege még hosszabb idei művelés után is többé kevésbé savanyu kémhatású. Az egyes értékes gyomnövényeknek a talaj savanyossági fokával szemben támasztott igénye kevésbé van kitanulmányozva és ezért ebből még a gyakorlat számára nem lehet következtetéseket levonni.

Állandó legelőkön sokszor elszaporodnak egyes alacsony növésű gyomnövények (gyermekláncfű, útifű, százsorszép). Ezeket úgy irtathatjuk, hogy alapos megfogasolás után bőségesen felülvejük magas növésű szálfűvek magjával és azután néhány évig e területet kaszálnak használjuk. Az üdén növekedő szálfű az alacsony terméű gyomokat elnyomja. (Fehérhere is kipusztul, de azután felülvehető.)

Vannak gyomnövények (medvetalp, baraboly, acat némely faja, őszi kikerics), amelyek a legelő állatok tiprását nem bírják, azok lábnyomán elpusztulnak. Ha egy réten ezek valamelyike lépne fel, az a rész egy ideig marhalegelőnek használandó. (Jobb mint lovakal jártni, mert a marha nyugodtabb és hosszabb ideig el áll egy helyben.) Mindenesetre vigyázni kell arra, hogy nincs e ott mérges gyom. (Telhenekre mezei zsurló igen veszedelmes).

Gazdák

**Biztosító Intézet
Részv. Társaság**

Székhelye: Arad. Vezérképviseletések: Aradon, Kolozsváron, Brassó-
ban, Temesváron, Nagyváradon, M.-vásárhelyen, Déván, D.-szat-
máronban, Gy.-fehérváron, Szatmáron, N.-enyeden és Tordán.
Elfogad tűz, jég, élet, állat, betörés, lopás, baleset, szavatossági, kiháza-
sítási stb. biztosításokat. Egyesületi tagok külön kedvezményben
részesülnek. Minden biztosítási ügyben részletes tájékoztatást
nyújtanak a vezérképviseletések és egyesületünk titkári hivatala.

Juhok és kecskék, különösen ha egész nyáj járja a területet, szintén irtják azokat a gyomokat, amelyek a irtást nem bírják, ezen kívül sok olyan növényt is megesznek, amelyet a marha már kerül (juhcsenkesz, gyermek-láncfű stb.). Másrészt, ha nem figyelnek a nyájra, az állatok a fűvet annyira lecsipkedik, hogy kipusztul és így az elgyomosodásnak nyílnak utat.

A rétek időnkénti legeltetése azért is előnyös, mert aljúvek sűrűbb növekedését segíti elő. Ha azonban ez a legeltetés huzamos, a száljúvek igen megfogyatkozhatnak, sőt ki is pusztulhatnak. Szokták tavasszal egy ideig azért is legeltetni, hogy a szénakaszálást néhány héttel kitolják (kaszás idejét szabályozzák. Munkamegosztás) vagy (gyengébb réten) sarjukaszálás helyett is. Ennek a száljúvek fejlődésére nincs nagyobb befolyása, de a gyomok irtására sem.

Akik a zöld mező gyomnövényeinek irtásával behatóan foglalkoznak, tudják, hogy egyes elkülönített eljárásokkal ritkán, vagy egyáltalán nem lehet célt érni, hanem minden módot (egyszere többféle eljárást) meg kell ragadni. (Igy például őszi kikerics pusztításánál: alagsóvezés, legeltetés és a hagymák kiszúrása stb.) Általános érvényű védekezési és irtási módokat nem lehet ajánlani, hanem csak az elveket körülírni. A munkát mindig a helyi viszonyoknak megfelelő módon kell végrehajtani.

Vége.

A vaj különféle nemei.

Megkülönböztetünk tej és tejszín vajat. A tej vaj többnyire csak savanyú tejből készül, a tejszín vajat édes vagy savanyított tejszínből készítik. Régente centrifug vajat neveztek azt a vajat, melyet fölözgéppel nyert tejszínből köpültek. Megkülönböztetünk továbbá még friss, tartós, szózott és szózatlan, festett és festetlen vajat.

1. *Friss vajnak* nevezzük leginkább az édes tejszínből készült vajat, mely egyáltalán nem lesz szózza, ha igen, úgy csakis gyenge sósvízben áztatva; e vajat festeni is többnyire csak télen szokás. Nevezik e vajat még tábla- vagy teavajnak is. Ha a tejet vagy tejszín a főzés előtt, illetőleg után paszterizáljuk, a vaj tartósabb lesz.

2. *A tartós vaj.* Készülhet tejből vagy tejszínből. Ezt a vajat szózni is, festeni is szokták. A tartós vajnak legalább négy héttig meg kell tartania friss, jó ízét. Legtartósabb a vaj, ha a pasztörizált tejből nyert tejszín megsavanyul, mert a tejsavbakteriumok a többi ártalmas baktériumokat elnyomják, miáltal a káros elváltozásokat megakadályozzák.

A külföld piacain megkülönböztetnek *téli* vagy *istállóvaj*at és *nyári* vagy *fűvaj*at.

A *téli vaj*nál különbséget tesznek, hogy az öreg vagy friss fejős tehén tejéből készült-e? A *nyári vaj*nál megkülönböztetnek májusi, *nyárelő*, *nyárutó* és *tarló* vajat. Legtartósabb a nyárelő, a nyárutó, de főképp a tarló vaj.

A hajók ellátására és tengerentuli világrésekbe szánt vajat 1873. óta *prezervált vajnak* nevezik. Ennek készítése módja semmit sem különbözik a tartós vajétól, csak hogy erre a célra a legjobb vajat választják ki. Ezt mindig sózni szokták és ezenkívül cukorral, salétrommal vagy borsavval kezelik és mindig festik. Különböző nagyságu, légmentesen zárható dobozokba

szokták e vajféleséget csomagolni. Főleg az a körülmény teszi tartóssá e vajat, hogy a levegőtől és világosságtól el van zárva.

3. *Savóvaj.* A kemény sajtok készítése után visszamaradt savóban még körülbelül 0.7% zsír szokott lenni. Ez okból az ilyen savót lefölözik és a nyert savószint (savó tejszín) vajjá dolgozzák fel s a nyert vajat savóvajnak nevezik. A savóvaj alig különbözik a rendes vajtól, néha valamivel több benne a fehérje, ize azonban jóval mőgötte áll a rendes vajnak.

Törvények és rendeletek.

Törvény a földbérleti szerződések revíziójáról.

Az igazságügyminiszter a kamara elé törvényjavaslatot terjesztett, amely fontos rendelkezéseket tartalmaz a háboru által lényegesen ellátódott tartalmu magánjogi viszonyok rendezésére nézve. A javaslat főbb rendelkezései a következők:

1. szakasz. Bármely szerződő fél kérelmére bíróilag felülvizsgálható s az alábbi megkülönböztetések szerint megsemmisíthető, felfüggeszthető vagy módosítható a jelen törvényben körülírt megegyezések, amelyeknél megállapítható, hogy a háboru, vagy annak következményei folytán a kötelek nincsenek többé ebben az egyensúlyi arányban, melyet a szerződő felek a szerződés megkötésekor normálisan és észszerűen szemelött tartottak.

Az egyensúlyi arány megváltozottnak tekintendő, ha a teljesítés értéke a végrehajtás pillanatában legalább is kétszerese annak az értéknek, melyre a felek a szerződés megkötésekor céloztak.

Azok az egyezségek, amelyeket már teljes egészében és véglegesen végrehajtottak, nem esnek a jelen törvény rendelkezései alá.

2. szakasz. Ha a felek között nem lehet megegyezést létrehozni a jelen törvényben megállapított békéltető eljárás után sem, akkor a bíróság, függetlenül az általános jogrendszerben érvényes megsemmisítési vagy felfüggesztési okokból, kimondhatja:

I. a visszteher nélküli eladási, vagy bérleti ígéretek általában minden visszteher nélküli ígélet megsemmisítését, amely a jelen törvény életbelépte előtt jött létre, ha a végrehajtás bármely oknál fogva nem kezdődött meg;

II. mindazon, az alábbiakban felsorolt kötelek megszüntetését, amelyek 1918. nov. 11. előtt jöttek létre, még ha a végrehajtásuk megkezdődött is:

a) kereskedelmi természetű szerződések, erdőknak kitermelésre való eladási szerződése, általában ingó dolgok eladási szerződése, legyenek azok bármely természetűek, amennyiben mindkét fél folytatólagos, periódikus, vagy határidőre szóló teljesítésére köteles!

b) magánosok közötti munkavállalások;

c) földbérleti szerződések;

III. revízió alá veheti a bíróság a szerződést a kötelek arányának egyensúlyba hozatalával a következő szerződéseknel:

A) tekintet nélkül a megkötés időpontjára, de legkésőbb a törvény életbeléptéig:

a) az életjáradéki szerződések;

b) közszolgálatok koncesszióit és közmunkavállalási szerződéseket;

c) természetbeni ellátásra vonatkozó szerződések.

B) Ha a szerződést 1918. nov. 11. után, de jelen törvény életbelépte előtt kötötték:

a) kereskedelmi természetű szerződéseket, erdőknak kitermelésre való eladási szerződéseit, általában bármely ingó eladási szerződést, ha mindkét fél folytatólagos, időszakos vagy határidőre szóló teljesítésre köteles;

b) magánosok közötti munkavállalások;

c) földbérleti szerződések.

A törvény harmadik szakasza kimondja, hogy a második szakasz rendelkezései alá esnek a fenti szerződések módosítására, vagy helyettesítésére kötött megegyezések is vagy azoknak még teljesítetlen részai. A negyedik szakasz arról intézkedik, hogy a revízió csak az egyensúlyi arány helyreállítására terjedhet ki, érintetlenül hagyva a szerződés többi részait.

Az ötödik szakasz szerint nem lehet megszüntetni olyan szerződéseket, melyek törvényes kötelezettségen alapulnak. Az életjáradékot csak úgy lehet megszüntetni, ha az egész elidegenített tőkét visszaadják az életjáradék kedvezményezettjének.

Az életjáradék és természetbeni ellátásra vonatkozó fölülvizsgálati határozatok két évig hatályosak s két év múlva bármely fél kérheti módosításukat az akkori élelföltételek szerint.

A hatodik szakasz szerint a megsemmisítés vagy felfüggesztés minden esetben a bíróság dönt azon előnyök, költségek stb. megtérítéséről, melyeket a szerződés teljesítésére fordítottak. A hetedik szakasz szerint a kérvényeket a törvény életbeléptetése után hat hónapon belül kell beterjeszteni az illetékes bírósághoz. A nyolcadik szakasz előírja, hogy a bíróság a döntés előtt köteles hivatalból megkísérlni a felek békés kiegyezését.

E törvény bizonyára sok földbérleti szerződés módosítását fogja is maga után vonni.

Kisebb szakközlemények.

A sajt megkékülése. Ezen hibát részben kémiai átváltozások, részben pedig baktériumok idézhetik elő. Ha a tej vasrozódással érintkezik, akkor az ilyen tejből készített sajtok körülbelül egy hónap múlva, anélkül, hogy izük megváltoznék, megkékülnek. Ha a vas és bádog-edényeket, vagy eszközöket megmosás után nem töröljük szárazra, vagy nem tesszük száraz helyre, megrozsdásodnak; az ilyen megrozsdásodott edények és eszközök használatától származhat e baj. Az esetben is megkékülnek a sajtok, ha az edények mosására használt víz sok vasat tartalmaz. A sajt megkékülésének másik jelenségét, midőn a megkékülés főként a sajt felületén mutatkozik, baktériumok idézik elő. E bajt előidéző baktériumok főleg a sajt érése alatt fejlődnek, miközben a sajt kékes-fekete s foltozó válik. E bajt, miután nagyon ragadós, ujjainkkal is átvihetjük egyik sajtról a másikra. Minthogy a sajt megkékülését okozó baktériumok már a tehének csecsbimbóiban is lerakodnak, tanácsos a fejésnél az első sugart a földre fejni. Ha e baj sajtjaink között fellépett volna, a sajtincét erősen fertőtleníteni, az állványokat stb. pedig mélyszel kell bekennünk.

Minden E. G. E. tag szerezzen egy új tagot az E. G. E.-nek.

Vegyes közlemények.

Szegődménylevelek és napszámjegyzékek kaphatók az E. G. E.-nél. Több oldalról került fel az a kívánság, hogy a gazdaköztség gazdasági nyomtatvány szükségletéről gondoskodják az E. G. E. Ezen kívánalomnak eleget teendő az egyesület egyelőre szegődménylevelet és napszámjegyzéket nyomatott. A szegődménylevél alkalmas bármily gazdasági alkalmazott alkalmazási feltételeinek felsorolására, a kivett járandóságok feltüntetésére és az átadott tárgyak leltározására. Ezek ára drb. kint 2 L. A napszámjegyzék viaszos vászon borítékkal 100 oldalos füzetként 20 L., 50 oldalos füzetként 15 L., 16 oldalos nagy ívenként füzetlenül 5 L.-ért áll a gazdaköztség rendelkezésére. Megrendelhetők az E. G. E. titkári hivatalában (Kolozsvár, Atilla-utca 10).

Óriási vihar Zsibó vidékén. Náprádról jelentik: f. hó 17-én délután Zilah és Zsibó között óriási vihar támadott, mely hosszabb ideig tartott s a gabonákban nagy károkat okozott, több községben épületeket rongált meg a hegyekről leomlott nagy víz, marhákat, birkákat és több apró házi állatot magával vitt és a viharnak még emberáldozata is volt. Zilah és Zsibó között a vasutat elszakította. Zsibó községbe a vasúthoz közel lévő épületek, pincék, üzletek megteltek vízzel. Cs. J.

Rendelet a hasznos vadak védelmére érdekében. A földművelésügyi miniszter szigorú rendeletet bocsátott ki az ország hasznos vadállományának kímélése érdekében. A rendelet értelmében: 1. Tilos a mezei munkára szabadon levő akár ház örök, akár vadász ebeket kivinni, vagy a legelő állatokat ilyen kutyákkal kísértetni. 2. Tilos az állami erdőkbe legeltetésre kihajtott állatokat ilyen kutyákkal kísértetni. Az állatokat kísérő kutyáknak az e részben fenálló rendelet által előírt nyakkölönccel kell ellátva lenniök. Az ezen rendszabályok ellen vétőket a vadászati törvény értelmében 2—3000 lejjelel büntetik, a kutyákat peddük az erre jogositott hatósági közegek elpusztítják. 3. Tilos a hasznos vadakat és azok kicsinyeit elfogni, az ez ellen vétőket 3000 lejjelel terjedhető pénzbüntetéssel büntetik. 4. Tilos a vadkacsák, vadlibák és más hasznos vadmadarak tojásait elszedni és a fészket elrontani. Az az ellen vétőket a vadászati törvény illető rendelkezése értelmében 3000 lejjelel terjedhető pénzbüntetéssel büntetik. A rendeletet szigorú mihez tartás végett a megyei vadászati felügyelők közölték az összes községi előjárókkal és a csendőrséggel.

Magyarország szabaddá tette a gabonakivitelt. A szabaddá tett magyar gabonakivitelnél különös jelentőséget az ad, hogy éppen most az új termés learatása előtt nyújt módot a szabad kivitel a magyarországi gabonaexportőröknek, hogy az ideiglenes magyarországi gabonaexport lehetőségeit előre magállapíthassák és szabadon kalkulálhassanak. A román kormány most már haladéktalanul meg kell változtatni eddigi exportpolitikáját, nehogy a magyar buza és liszt hamarabb érkezhessenek be a külföldi piacra, mint a romániai áru.

A kivitel hosszas stagnálása folytán a román áru a mai kiviteli illetékek mellett nemcsak versenyképességét veszítette el a külföldi piacokon, de a külföldi piacok lanyha érdeklődése miatt ugyszólván teljesen kiszorult a piacról. A szabad magyar gabona kivitel folytán a magyar gabonaexportőrök máris előadhatók ajánlatokkal halmozták túl a külföldi gabonaérdeklőségeket és így a kormány legrövidebb időn belül kell hogy szabályozza a romániai gabonakiviteli lehetőséget.

10 éves találkozó. Felkérem a kolozsvári gazdasági akadémián 1914. évben végzett urakat, hogy 10 éves találkozó megtartása végett f. évi június hó 14-én, szombaton, az Erdélyi Gazdasági Egylet ülés termében, délelőtt 11 órakor megjelenni sziveskedjenek. Egyben felkérem arra is mindazokat az urakat, akik e sorokat olvassák,

hogy levélben is értesítsék erről azokat, akiknek lakóhelyéről tudomással bírnak. Dr. Szász Ferencz, Dezmér p. Apahida.

Állatdíjazás Besztercén. Beszterce-Naszód vármegye állattenyésztési bizottsága a folyó évi állatdíjazást július hó 27-én tartja meg Besztercén.

PIAC.

Országos vásárok.

1924. jun. 2-án. Bél, Borsa (Maramaros), Nagykaroly, Papolc. — 3-án. Liza (Fogaras), Világos, Zám. Bánfihunyad, Magyarigen. Szentbenedek, Dés, KuriSa. — 4-én. Zabola, Ákos, Székelyhid, Zilah, Nagybánya. — 5-én. Felvinc, Alparét, Bálinc, Erdőd, Somos. — 6-án. Medgyes, Erdőszáda, Vaskoh. — 8-án. Botornya, Nagykövérés, Szászbonyha, Nagysármás, Facsád.

Állati termékek árai:

	Tej liter.	Juhsajt kgr.	Tojás drb.
D.-szentmárton	4	23	1.—
Lugos	3	—	1.25
Clopodia	3	20	1.—
Kölliget	6	—	1.50
Pusztakamarás	2	30	0.80
Sülelmed	4.50	40	1.—
Erzsébetváros	5	32	1.—
Felvinc	5	34	1.50
Náprád	7	36	1.20
Kövend	6	40	1.50

	Béliek ára kat. h.	Kertek, gyüm. ára kat. h.	Szőlők ára kat. h.	Szántó földek ára kat. h.	Földhaszn. bérek kat. h.
Bodófalva	—	—	—	—	—
Pusztakamarás	48000	—	—	—	—
Sülelmed	30—50000	—	—	—	—
Náprád	40—50000	30000	25—30000	10—12000	800—1000
Kövend	15—20000	—	—	25—30000	1.5 m. buza

Gabonaművek árai:

Helység	buza,	rozs,	árpa,	zab,	tengeri,
	métermázsánként lejben				
Ábránfalva	600	550	—	500	549
Bodófalva	630	—	—	450	480
Clopodia	630	570	550	480	540
Kölliget	700	620	500	480	520
Pusztakamarás	600	—	400	400	600
Sülelmed	600	500	—	500	480
Náprád	600	500	450	350	500
Marosvásárhely	650	—	600	500	480

Élőállat árak:

Helység	Szarvasmarha				Ló
	Fejőstehen borjuval drb.	Hízott ökor élőszuliban	Igas ökor páronként	Növendékmarha	
D.-szentmárton	6—8000	—	11—14000	1—3000	20—30000
Lugos	5—8500	—	12—18000	3—5000	8—12000
Clopodia	6000	26	22000	5000	12000
Kölliget	5—6000	—	12—15000	2—3000	20—22000
Pusztakamarás	4—5000	22	15—20000	1—7000	4—17000
Sülelmed	5—8000	22	13—17000	1—8000	80—50000
Náprád	7—8000	18—20	18—20000	2—6000	14—15000
Torda	3—9000	—	16—25000	2—5000	12—20000

Helység	Sertés		Juh		
	Sertés hizott élőszuliban	Sertés sovány	Választott malac drb.	Juh drb.	Bárány drb.
D.-szentmárton	—	1—3099	8—900	5—600	1—160
Lugos	38—40	1—3009	5—700	—	1—180
Clopodia	36	4000	600	700	200
Kölliget	—	1—2400	5—600	5—600	1—200
Pusztakamarás	32—35	1—3500	5—600	5—600	1—180
Sülelmed	40	—	6—700	6—700	—
Náprád	32—36	2—8000	5—600	5—600	1—150
Torda	—	2—8000	3—700	3—700	1—170

Napszámberék:

	Férfi.	Nő.	Gyerek.
K.-szentkereszt	50	40	25
Ábránfalva	40	15	10
Bodófalva	50	30	—
Clopodia	30	25	20
Kölliget	35	25	20
Pusztakamarás	25	15	8
Sülelmed	35	25	15
Erzsébetváros	50	40	20
Szászfenes	60	40	25
Náprád	25	15	10
Kövend	50	30	20

Cséplőgépeket és

Benzinmotorokat

szállítunk azonnal raktárról.

E. Sz. G. E. Géosztálya

Nagyszeben, Só-utca 22. sz.

Folyószám: Nagyszebeni Földhitelintézet.

Apróhirdetések.

Földműves iskolát végzett szerény Igényű, 21 évi gyakorlatlalt, 11 éve mint kezelőtiszt, 39 éves római kath. vallású családosa jó gazda bármilyen állást vállal. Cim kladóba. 3684

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank

Kolozsvár, Mátyás király-tér 7. sz.

Alap ökéje: 20.000.000

Tartalék tőke: 19.000.000